

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2024/25

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Basics of didactic
Kierunek studiów	Filologia polska, Filologia słowiańska, Filologia germańska, Historia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	dydaktyka ogólna
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Magdalena Marzec-Józwicka

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	I	2

Wymagania wstępne	Wiązanie przyszłości zawodowej z pracą nauczyciela, trenera, coacha. Realizacja programu specjalizacji nauczycielskiej.

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zaznajomienie z treściami rozwijającymi wiedzę i umiejętności z zakresu dydaktyki ogólnej.
Skłonienie do refleksji nad rolą i zadaniami nauczyciela we współczesnej szkole.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego ¹
WIEDZA:		
W_01	Student zna usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;	C.W1.
W_02	Student zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	C.W2.
W_03	Student zna współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady	C.W3.

¹ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, Dz.U. poz. 1450.

	dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;	
W_04	Student zna zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;	C.W4.
W_05	Student dostrzega konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;	C.W5.
W_06	Student omawia sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną;	C.W6.
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student identyfikuje potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	C.U1.
U_02	Student projektuje działania służące integracji klasy szkolnej;	C.U2.
U_03	Student dobiera metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;	C.U3.
U_04	Student wybiera model lekcji i zaprojektować jej strukturę;	C.U4.
U_05	Student planuje pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym;	C.U5.
U_06	Student ocenia pracę ucznia i prezentuje ją w formie oceny kształtującej;	C.U6.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	C.K1.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyki ogólna a dydaktyki szczegółowe.   2. Współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia.   3. Systemy dydaktyczne i ich przedstawiciele.   4. Główne zasady dydaktyczne.   5. Lekcja: struktura, rodzaje. Sztuka prowadzenia lekcji.   6. Konspekt, scenariusz, projekt lekcji.   7. Planowanie, realizacja i ewaluacja procesu dydaktycznego.   8. Metody nauczania.   9. Ocenianie we współczesnej szkole.   10. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne (style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integracja klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem

poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego).

11. Zadania współczesnego nauczyciela humanisty. Autonomia dydaktyczna nauczyciela.

12. Indywidualizacja kształcenia: projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład konwersatoryjny	obserwacja	karta obserwacji
W_02	wykład konwersatoryjny	obserwacja	karta obserwacji
W_03	wykład konwersatoryjny	obserwacja	karta obserwacji
W_04	wykład konwersatoryjny	obserwacja	karta obserwacji
W_05	wykład konwersatoryjny	obserwacja	karta obserwacji
W_06			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji
U_02	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji
U_03	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji
U_04	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji
U_05	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji
U_06	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja	obserwacja	karta obserwacji

VI. Kryteria oceny, uwagi:

Na ocenę końcową składają się:

- ocena z egzaminu pisemnego,
- frekwencja na zajęciach (z dopuszczalną możliwością dwu nieobecności nieusprawiedliwionych),
- w miarę możliwości aktywny udział w zajęciach.

Kryteria oceny z egzaminu:

Ocena bardzo dobra: 91-100%

Ocena dobra plus: 85-90%

Ocena dobra: 71-84%

Ocena dostateczna plus: 65-70%

Ocena dostateczna: 50-64%

Uwaga: Systematyczne uczestnictwo w wykładach (nieprzekroczenie dopuszczalnej liczby dwu nieobecności nieusprawiedliwionych) oraz aktywność i zaangażowanie może wpłynąć na podwyższenie końcowej oceny z przedmiotu o pół stopnia.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
M. Nagajowa, <i>ABC metodyki języka polskiego dla początkujących nauczycieli</i>, Warszawa 1991.   J. W. Dawid, <i>O duszy nauczycielstwa</i>, oprac. E. Walewander, Lublin 2002.   S. Nalaskowski, <i>Metody nauczania</i>, Toruń 2002.   B. Kubiczek, <i>Metody aktywizujące. Jak nauczyć uczniów uczenia się?</i>, Opole 2007.   H. Hamer, <i>Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli</i>, Warszawa 1994.   M. Węglińska, <i>Jak przygotować się do lekcji? Wybór materiałów dydaktycznych</i>, Kraków 2005.   R. Perry, <i>Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem</i>, tłum. B. Mazur, Warszawa 1997.   B. Niemierko, <i>Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki</i>, Warszawa 2007.   K. Żegnałek, <i>Dydaktyka ogólna. Wybrane zagadnienia</i>, Warszawa 2005.   M. Marzec-Jóźwicka, <i>Między partnerstwem a mistrzostwem. Nauczyciel polonista we współczesnej szkole</i>, Lublin 2017.   <i>Każdy uczeń jest ważny. Indywidualizacja na lekcji języka polskiego</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2017.   M. Marzec-Jóźwicka, <i>Indywidualizacja kształcenia literackiego w szkole średniej. Model zadaniowy</i>, Lublin 2018.   M. Silberman, <i>Uczymy się uczyć</i>, tłum. J. Rybski, Gdańsk 2005.   E. Kosińska, <i>Ocenianie. Krótki poradnik psychologiczny</i>, Warszawa 2011.   <i>Ocenianie w szkole na cenzurowanym. Badania – Dylematy – Inspiracje</i>, red. M. Karwatowska, M. Latoch-Zielińska, I. Morawska, Lublin 2020.
Literatura uzupełniająca
R. Kellough, <i>Pierwszy rok nauczania. Jak osiągnąć sukces</i> , tłum. J. Stawiński, Warszawa 2011.